

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
i systemu pieczy zastępczej za rok 2018

Sędziejowice, marzec 2019

I. Wprowadzenie

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 998 z późn. zm.) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. System ten, ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej. W świetle ustawy obowiązek wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art.3 ust.1) w zakresie wyżej wymienionej ustawy. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 998 z późn. zm.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Obrazuje działania gminy Sędziejowice w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2018 roku - w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018, który został przyjęty do realizacji Uchwałą Gminy Sędziejowice Nr XVII/143/16.

II. Gminny Program Wspierania Rodziny

Program Wspierania Rodziny w Gminie Sędziejowice na lata 2016 – 2018 zakładał następujący cel główny:

Stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Sędziejowice.

Cel główny realizowany jest przez cele operacyjne szczegółowe tj.:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka.
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
3. Wzmocnienie i podnoszenie umiejętności wychowawczych w rodzinach dysfunkcyjnych.
4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w odniesieniu do realizacji powyższych celów przebiegały w następujący sposób:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka.

Pracownicy socjalni OPS w Sędziejowicach systematycznie rozeznawali i nadal sukcesywnie rozeznają środowisko lokalne i rodzinne w formie diagnozowania potrzeb społecznych rodzin. Na bieżąco prowadzona jest praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom wzmocnić lub odzyskać zdolność funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych jak również tworzenie warunków

sprzyjających temu celowi poprzez wykorzystanie posiadanych zasobów przez rodziny. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Z udzielonej pomocy w 2018 r. skorzystało 146 rodzin, w rodzinach tych było 288 osób (spadek do roku 2017 o 13 rodzin).

Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielano wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej w tym objęcie pomocą w dożywianiu wszystkich dzieci, które tego wymagały.

Poniższa tabela obrazuje pomoc skierowaną bezpośrednio do dzieci i rodzin tj. pomoc w dożywianiu.

Lp	Rodzaj świadczenia	Ilość osób	Kwota w zł
1.	Świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:	134	40 564
	1/ dzieci objęte dożywianiem,	50	26 734
	2/ zasiłki celowe na żywność	45	13 830

Kolejną formą pomocy skierowaną do dzieci był wypoczynek letni i zimowy.

Największą formą zorganizowanego wypoczynku był wypoczynek w formie półkolonii zorganizowany przez Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Sędziejowicach. W miesiącu lipcu i sierpniu z tej formy pomocy skorzystało 75 dzieci. Gmina Sędziejowice dofinansowała do zadania 8 014 zł.

3-je dzieci skorzystało z wypoczynku letniego dofinansowane KRUS, niewielką część wkładu wnieśli rodzice dzieci.

2-je dzieci z rodzin wielodzietnych skorzystało z całkowicie bezpłatnych kolonii w Załączu zorganizowanych przez Związek Harcerstwa Polskiego w Warszawie.

Z różnych form wsparcia z OPS w 2018 roku skorzystało 182 środowiska, w tym:

- z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 50 rodzin, w tym: rodziny wielodzietne - 11; rodziny niepełne - 18;

Ważnym i stale rozwijającym się działaniem kierowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno - bytowej jest pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego itp.

2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Ważnym zadaniem było udzielanie stypendiów szkolnych, które udzielane są uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

W roku szkolnym 2017/2018 pomoc przyznano 96 uczniom.

W szkołach na terenie gminy organizowano i finansowano programy profilaktyczne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży, m. in. spotkania z psychologiem, spektakle teatralne, zajęcia warsztatowe, konkursy. Podnoszono świadomość rodziców w zakresie potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży przy okazji organizowanych wywiadówek szkolnych oraz

innych imprez. Rozwijano aktywność dzieci i młodzieży poprzez organizację różnego typu imprez sportowych.

3. Wzmocnienie i podnoszenie umiejętności wychowawczych w rodzinach dysfunkcyjnych.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sędziejowicach działa punkt konsultacyjny realizując wsparcie psychologiczne i rodzinne:

- 1) konsultacje z psychologiem były prowadzone 2 razy w miesiącu:
 - w pierwszą środę miesiąca dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Sędziejowicach oraz w Ośrodku Pomocy dla rodzin z terenu,
 - w trzecią środę miesiąca Zespół Szkół w Marzeninie oraz w Ośrodku Pomocy dla rodzin z terenu, ze wsparcia skorzystały 42 rodziny;
- 2) terapeuta ds. uzależnień 4 razy w miesiącu 1 i 3 środa miesiąca w godzinach popołudniowych, w 2 i 4 wtorek miesiąca od godz.8 – 11, ze wsparcia skorzystało 20 osób.

Pracownicy socjalni OPS systematycznie monitorowali sytuację w rodzinach zagrożonych kryzysem i wykluczeniem społecznym, często w asyście dzielnicowego.

W ramach bezpłatnych porad prawnych w każdą środę rodziny mogły uzyskać informacje w sprawach problemowych.

Zapewniono opiekę asystenta rodziny dla 11 rodzin z terenu gminy. Monitorowano sytuacje u rodzin, gdzie dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub po opuszczeniu tych placówek.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta.

Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny.

W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba rodzin objętych asystą rodzinną uległa zmniejszeniu.

W ramach swoich obowiązków asystent rodziny brał udział w zespołach do spraw oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Są to zespoły powoływane przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, które monitorują i analizują sytuację rodzin pod kątem możliwości powrotu dzieci do naturalnego środowiska. W 2018 roku asystent rodziny uczestniczył w 3 tego typu zespołach.

Poza tym współpracowano z:

- kuratorami Sądu Rejonowego w Łasku, Wydział Rodzinny i Nieletnich, prokuraturą;
- placówkami oświatowymi;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sędziejowicach;
- służbą medyczną (np. lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe);
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku;
- Komendą Powiatowej Policji w Łasku – Komisariat w Widawie;
- Towarzystwem Społeczno - Kulturalnym Gminy Sędziejowice zajmując się dystrybucją artykułów spożywczych z Banku Żywności, z tej formy pomocy korzystało 485 osób.

Dzięki współpracy z Bankiem Żywności w Łodzi 2 razy zostały zorganizowane warsztaty kulinarne połączone z pogadankami na temat diety dla rodzin korzystających z tej formy pomocy. Warsztaty odbywały się w pomieszczeniach Środowiskowego Domu Samopomocy w Sędziejowicach.

4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa, dzieci i młodzieży.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali i nadal monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmują działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym w tym celu występują do Sądu z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny.

Pracownicy socjalni kierując się dobrem małoletnich dzieci skierowali 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Łasku o wgląd w sytuację rodziny. Rodzinom tym został przydzielony kurator.

W 2018 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 8 nowych „Niebieskich Kart”.

Na bieżąco współpracowano z dzielnicowym w rozwiązywaniu trudnych sytuacji rodzinnych. Osoby, u których istniało podejrzenie nadużywania alkoholu kierowano do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub do tut. Punktu Konsultacyjnego.

Inne działania to:

- spotkania wielkanocne i wigilijne;
- współpraca z księdzem parafii Sędziejowice w celu wytypowania rodzin do paczek świątecznych.

Realizatorami programu zaangażowanymi w dotychczasową działalność na rzecz pracy z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach;
- Urząd Gminy w Sędziejowicach;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sędziejowicach;
- Powiatowy Urząd Pracy w Łasku;
- Komenda Policji w Widawie;
- Sąd Rejonowy w Łasku, w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Prokuratura Rejonowa w Łasku;
- placówki oświatowe;
- Gminny Ośrodek Zdrowia;
- organizacje pozarządowe, parafie.

Źródłem finansowania programu były: środki własne budżetu gminy, dotacja celowa z budżetu państwa oraz pozyskane z innych źródeł.

W związku z realizacją programu, a w tym zatrudnienie asystenta rodziny zminimalizowano liczbę dzieci kierowanych do pieczy zastępczej wzmocniono więzi rodzinne.

5. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2018

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny.
2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
3. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.
4. Rozwój lokalnych partnerstw.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Sędziejowice, marzec 2019 r.

Sporządził:

Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej

Aleksandra Andrysiak